

ensfæltigt, om der blev givet Leilighed til at drøfte det Spørgsmaal, om det i det Hele kan ansees hensigtsmæssigt, naar Statskassen paatager sig den store Udgift, der er forbunden med det nye Priffesystem, som vi have bevilget gjennem Finantsloven iaar, da tillige at gaae ind paa en forholdsviis saa ubetydelig og med flere Misligheder forbunden Afgift som den omhandlede. Vi ere i den senere Tid gaede ud paa at affaase mange lignende smaa Afgifter; men her komme vi nu til at etablere en ganske ny. Jeg troer, at heri indeholdes endnu et Motiv til en varsom og nøiagtig Prøvelse af Forslaget, hvorfor jeg ogsaa, naar Sagen er bragt paa det Standpunct, at der bliver Spørgsmaal, om der skal med sættes et Udvalg eller ikke, agter at foreslaae, at den overgives til Prøvelse af et Udvalg.

Da Ingen mere begjærede Ordet, var 1ste Behandling saaledes sluttet. Lovforslagets Overgang til 2den Behandling fattes derpaa under Afstemning og vedtoges eenstemmigt med 52 Stemmer.

Müller: Jeg tillader mig at foreslaae Medsættelsen af et Udvalg, bestaaende af 3 Medlemmer, valgte her i Salen.

Nysnævnte Forslag fattes derpaa under Afstemning og vedtoges med 51 Stemmer mod 3.

Det næste Nummer paa Dagsordenen var Forespørgsel af Rigsdagsmanden for Svendborg Amts 6te Valgkreds til Indenrigsministeren.

J. A. Hansen: Som bekjendt, har det været Fæstebondestandens Ret igjennem mange Slægter, at den saakaldte Bondejord er udlagt til dens Brug; det er en lovlig Ret, som i mange forskjellige Løve og paa mange forskjellige Steder findes ligesom udtrykt som en saadan. Derfor har jo ogsaa Lovgiveren igjennem mange Tider ganske anderledes brugt sin Regjeringsmyndighed med Hensyn til Bestemmelserne for Eierne af saadan Jord, angaaende Brugen og Dispositionen over samme,

end i andre Henseender. Som bekjendt, findes der mangfoldige Bestemmelser, som meget betydeligt og i mange Retninger indskrænke Eierne af denne Jord; og Staten har derigjennem vist, at den betragter sig som Formynder, om jeg maa bruge dette Udtryk, med Hensyn til den Raadighed, den Afbenyttelse af Bondejorden, som Eierne have. Naar dette er givet, saa følger deraf ligesom, at det er en Formindskelse i denne Ret, en Afgang i denne Ret, hver Gang Regjeringen igjennem Bevillinger giver en Eier fuld Raadighed over Noget af dette Areal, den samme Raadighed, som han har over anden Jord, der ikke kaldes Bondejord i dette Ordets juridiske Betydning. Hver Gang Regjeringen giver en saadan Eier en Bevilling, som giver ham Ret til at ansee et vist Quantum af denne Bondejord lige med saakaldet fri Hovedgaardstaxt, hvad angaaer Anvendelsen og Benyttelsen deraf, fæer der ved Bevillingssvæsenet et Indgreb i den almindeligt lovlige Ret, som er givet Fæstebondestanden. Nu er det vistnok beklageligt, dersom det til visse Tider har vist sig, at den daværende Regjering har, som det maa forekomme, brugt denne Ret i en altfor stor Udstrækning og har været mindre nøiende med Hensyn til at conservere denne Ret i sin hele Udstrækning for Bondestanden, end den har vist Omhu og Bevillisse for de vedkommende Eiere af Bondejord til at give dem en udstrakt Dispositionsret over den. Men det har dog stedse til enhver Tid været Regjeringen overladt at bedømme, hvorvidt en saadan Bevillings Meddelelse efter alle Forhold maatte være hensigtsmæssig og rigtig, indtil der, jeg troer først ved en Anordning af 1813 og siden ved en Placat af 9de Mars 1838, blev indført den Bestemmelse, at de Godseiere, der ved frivillige Overenskomster med deres Fæstere affaadede Høvet, fik en vis Ret i samme Forhold, som Høvet ophævedes, til at faae sig udlagt en Deel af Bondejorden til fri Disposition. I Særdeleshed den sidstnævnte Placat af 1838 har i saa Henseende virket overmaade skadeligt for Bondestanden; den har fremkaldt Bevillinger i stor Mængde til Inddragelse for Bondestanden af den Jord, der ligesom er henlagt til dens Brug. Det maa saameget mere beklages, at denne Placat